

TOVERITAR

Amerikan suomalaisten työläisnaisten äänenkannattaja

Organ of the Finnish Working Women in America

No. 9.

TIISTAINA, MAALISK. 4 P. TUESDAY, MARCH 4.

1919—Yhdeksäs vuosikerta.

Sokeain karkelo

Kirj. Helmi M—n.

Kuka sanois', missä jultemmin työläisverellä on leikkiä työtä. Missä piinattu, poljettu ihmistä, sielut, ruumiit orjiksi myöty?

Siellä — sano suoraan vain — synnyinmaa sen kunnian niittää. Jos kunnille kiitokset kannettais' voisi Suomen herroja kiittää.

Siellä riistäjät vallan humaltui Verivoitoistaan röyhkeimmiksi ryhtyi.

Salajuoniin ja kavalluskauppiihin vieraan sortajan kanssa yhtyi.

Silmät peitettiin, suut suljettiin tuhansilta — tiedä en määrää — heitä kidutettiin, heitä telotettiin, jotka vastustaa tohti väärää.

Tämä sokeain konnien karkelo se edelleen yhä kestää.

Oi, missä se voimakas joukko joka riistäjän julmuuden estää?

Alaslyödyt, poljetut toverit siellä hiljaa henkiä tohtii. Sittenkin pyrkii he nousemaan yöstä, päiväkoittoa kohti.

He jälleen voimansa koota voi, kerran orjuusikeensä heittää. Silloin totuutta pakkopaidoilla ei enää voida peittää.

Sokeain karkelo loppua voi, kun koittaa se vuotettu huumen. Uusi päivä valostaa mailman, se valostaa myöskin Suomen.

Alennuksella ostettu

Seuratessa päivälehtiä pistää niistä silmiin suuret ilmoitukset halvalla myytävistä vaatteista y. m. tavaroita. Ja jokaisessa kaupungissa on ihmisiä, jotka aina vaan väsymättömästi etsivät halvennushyönteilyilmoituksia lehdistä. Harvoin nämä ihmiset pysähtyvät ajattelemaan saavatko he tavarat ollenkaan halvalla hinnalla ja jos saavat, niin kenen kustannuksella. En väitä etteikö tulipalojen pilaamia ja muodista pois jääneitä tavaroita jolloinkin myydä halvemmalla kuin niiden arvo, mutta jos hyvistä aineista tehtyjä vaatteita tai muita tavaroita myytäisiin halvalla, niin kuka kärsii noista halvennuksista. Ei ainakaan kauppias, sillä täytyyhän tanelä olla omat tulonsa voidakseen jatkaa liikettään. lähettää tyttäriään ulkomaamatkoille, poikiansa korkeisiin kouluihin sekä ylläpitää hyvinvointiaan. Ei myöskään tehtailija kärsi halvennuksista, sillä hän kyllä pitää varansa siitä, että hän saa suuret voitonsa.

Kuka sitten kärsii näistä alennuksista?

Tiedämme, että tehtailijat, kauppiat ja muut tavaroita välittävät välikädet eivät myy tavaroita häviökseen halvennuksella. Siis tavarat täytyy voida tuottaa ja valmistaa niin pienil-

lä kustannuksella, että niihin voi tehtailija, kauppias y. m. lisätä muutamia satoja prosentteja voittoa ja siksi niitä voidaan sesonkien vaihteissa myydä usein puolta halvemmalla kuin sesongin alussa ja tehtailija tai kauppias ei häviä vielä senttiäkään, vaan voittaa vieläkin joitakin satoja tai ainakin kymmeniä prosentteja. Kuinka siis voidaan tuottaa ollenkaan myydä halvennuksella? Sentähden kun työläisille, jotka valmistavat ja tuottavat raaka aineet ja valmistavat tuotteen valmiiksi, maksetaan niin vähän, että heidän palkan- sa on vain pieni prosentti siitä arvosta mitä tavaramalla on markkinoilla. Halpa työvoima ja pitkät työpäivät tekevät tavaroiden monien satojen prosenttien liikevoitot mahdollisiksi. Työläisistä puristetaan ne voitot, jotka tekevät halvennushyönteilyt siten mahdollisiksi.

Miehet, naiset ja lapset kiuruvat aamun hämärässä tehtaisiin ja raatavat kyyristyneinä surisevien ja kaameasti laulavien koneiden ääressä. Jotkut nuoremmat tehtaaseen tultuaan uskottavat itselleen, että on kai täällä lupa työtä tehdessä ilostuttaa tovereitaan ja itseään jollakin hanskalla laulun pätkällä. Mutta "poosun" ankaran katsannon alla hänestäkin aikaa myöten tulee hiljainen, turtuttava, arkaileva orja, joka vain neuloo ja neuloo, jokaiseen vaatetukseen minkä hän neuloo, hän myöskin tikkaa laihan, ilottoman elämänsä. Jos ostaja tietäisi ostaessaan tavaroita halvennuksista kuinka nuo vaatetukset ovat työläisten kyynelillä kasteltu, kuinka se komea silkkiverho, minkä hän hartiollaan heittää, löyhkää kalmalta, kuinka jokainen tikki siinä huutaa ja soimaa siitä vääryy-

(jatkoa viidennellä sivulla)

Myrskyinen sää

Klaudien Parkkonen.

Ukrospilvet ovat peittäneet taivaan rannan. Ne kulkevat yhä lähemmäksi ja lähemmäksi. Niiden synkkää surupukua muistuttava läpinäkymätön synkkyys herättää minussa kaamean tunteen. Minä pelkään — minä vapisen. Tahtoisin huutaa "Ei vielä! Ei vielä! Odottakaa!" Pelkäänkö itseni tähden? — Ei! Minähän olen kyllä valmis, ja valmiit ovat kaikki ne, joita hallitsee se tunne, joka kerran on vieraat matkailijat myrskyn suojaan sateilta ja tuuilta, ja jotka ovat valmiit sen suojaan saavuttamiseksi taistelemaan millä hetkellä hyvänsä ja jotka vannovat uhraavansa sydänverensäkin päämääränsä saavuttamiseksi.

Mutta sittenkin minä hundan: "Odottakaa, te luonnon raivotaret. Se ei riitä jos meistä muuttamat ovatkin valmiit. Se ei riitä jos meitä muutamia sitoo rakkaus ja yhteisymmärrys. Se ei riitä jos me olemme käsittäneet, että lyhin tie "suojaan" on halki

Avoim kirje Madame Breshkovskajalle

(True translation filed with the Postmaster at Astoria, Ore., Feb. 27, 1919, as required by section 19 of the Act of Oct. 6th, 1917.)

Mme. Nikolajeva, tunnettu Venäjän sosialivallankumouksellisen puolueen jäsen — saman puolueen, johon "babushka" Breshkovskajakin kuuluu — julkasee Chicagossa ilmestyvässä venäläisessä lehdessä "Golos Trutshenika" (Raatajan ääni) seuraavan kirjeen mainitulle "vallankumouksen isoäidille", jota porvarit ovat koettaneet käyttää vaikuttavana todistajanaan Venäjän sosialisteja vastaan:

Muutamia kuukausia sitten minä kirjoitin teille avoimen kirjeen, joka on julkaistu venäläisessä sosialistilehdissä Amerikassa. Paljon on tapahtunut sen jälkeen... Kaksi parhaita henkilöä, Rosa Luxemburg ja Karl Liebknecht, on tapettu... Lehdet sanovat, että "roskajoukko tappoi heidät". Mutta kukas yllytti "roskajoukkoa"? Juri Scheidemann ja hänen roikkaansa kuuluvat "työväenluokan edustajat". Ja nyt, kun minä kuulen teidän astuvan esiin surullista kuuluisuutta etsivien kapitalistien puoltajain apurina myrkyttämään Amerikan työväestön mieltä vihalla loistavaa ja suurta Venäjän neuvostotasavaltaa vastaan, minä olen jälleen pakotettu syyttämään teitä ja niin tehdessän puhumaan selvään ja suoraan.

Huomaan teidän tulleen Siperian kautta. Hyvä. Teitä nähtävästi suojelevat ne riistäjät, jotka hyökkäsivät maamme kimppeen muka "palauttaakseen järjestyksen" ja te ette ole empienneet hyväksyä heidän apuaan oimien päämääränne ajamisessa.

Te taas anelette ulkomaalaisia joukkoja sortamaan ja tappamaan Venäjän työläisiä ja talonpoikia, jotka muodostavat 85 pros. Venäjän väestöstä. Te ilkeätte väittää, että Amerikan kapitalistilehtien levittämät valheet ja parjaukset Venäjästä ovat tahrattomia totuuksia. Te puhutte liikuttavasti porvarillisten ystävienne kamalasta kohtalosta, heidän, jotka eivät tahdo alentua työskentelemään samoilla ehdoilla "maajoukko" — työläisjoukkojen — kanssa. Te väitätte "verenhimoisten bolsheviki-murhaajain" tappavan talonpoikiakin. Mutta varmaankin te tiedätte, että talonpoikaisto, kuten muukin väestö, on jyrkästi jakautunut sortajiin ja sorrettuihin; köyhiin, maata väijeleviin talonpoikiin ja "kulakeihin" — koronkiskureihin, joita Schedrin niin sattuvasti kutsuu "kolopajaveiksi" ja "razuvajaveiksi" (raastajiksi ja riisujiksi). Te tiedätte "kulakien" nykyisen talonpoikia kiskomalla heiltä suurmatonta korkoa. Talonpojat, joutuen ostamaan leipää jo joulun aikaan ja ollen kykenemättömiä maksamaan ostoksiaan rahalla, olivat pakotetut sitoutumaan suorittamaan maksun joko viljalla tai työllä. Yhdestä "tshetvertistä" (noim 6 bushelia) rukiita oli heidän luovutettava näille maalaisten rosvoajille 10—12 mittaa (noim 9 bushelia).

Saadakseen mitan viljaa naisen on täytyhyt leikata puolen desjatnan (noim 1.35 eekkeriä) ala kylvöään, tai tehdä työtä 14—16 tuntiin päivässä 20 kopeekan palkalla. Eipä siis ihme, jos talonpojat ovat päästäneet päiviltä

(jatkoa toisella sivulla)

myrskyjen ja helvetillisten temmelysten — ei! — Valitettavasti se ei riitä.

Jos lähemme matkalle, niin miten on käypä silloin niiden joiden näkö on heikko, jotka ovat oppineet verhoamaan silmänsä myrskyltä ja katselemaan sitä vain verhon läpi, säilyäkseen sen tuottamilta ankarimmilta vaurioilta. Miten käy niiden, jotka ajattelevat: hyvä olisi jotain tehdä, mutta eivät sentään tohdi ottaa askelta eteenpäin, ja tämän tähden kulkevat pisintä matkaa, tasaista tietä myöten. Sääli ettei heitä kirvele se lieju jota heidän täytyy kahlata soisissa rämeiköissä. Oh, he kyllä tuntevat sen, mutta enemminkin he antavat "ilimatojen" imeä verensä kuiviin jalkapohjiistaan, koska he eivät näe, vaikkapa tuntevatkin tämän myyräntyön, kuin että avoimin silmin ja paljastetuinkasvoin taistelisivat myrskyistä tuulta vastaan.

Mitä nyt on tehtävä! Minä vastaan että: kaikki ne jotka jo ovat valmiit jotka ovat seuranneet soissa ja rämeiköissä puoles-

kelevien vihollistemme salaisia töitä, näyttäisivät heikoille ja arkaileville, että ei he sentään turmiolta säily, vaikka ovat katsonnatta jalkapohjiinsa; varma kuolema, se on totta, niinkuin seuraavan päivän sarastus. Ja kuinka katkeraa ja kauhistuttavaa on havaita päivä päivältä lisääntyvää verenvähyyttä ruumiissaan. Jalkapohjien kautta "ilimato" sen imee itseensä, tuo verta janoava nilviäinen. Se kylä halkeaa loppujen lopuksi liian ravinnosta, pudoten irti uristaan, mutta muista, että silloin ovat jo sinunkin hetkesi luetut. Ja sinun teitä kulkeville jokainoalle käy samalla tavalla.

Siis eteenpäin suorinta tietä vaan! Eteenpäin pelotta ja epäilyksittä. Ei vinha tuuli pääse tunkeutumaan taajojen joukkomme läpi ja meitä lämmittää ajatus, että "rauhan maja", joka on rakennettu kuivalle terveelliselle maaperälle, on hetki hetkellä lähempänä meitä. Ja sinne näkyy luonto-äidin jumalallinen ihannus joka on silloin meidän rikkaudemme ja onnemme.